

CAnsbelmi Cantuariorū Archipresulis clarissimi prefatio in librum cur deus homo incipit feliciter.

Deus subditū propter quosdam q̄ ante q̄ pfectū et exq̄sitū ēēt. primas ptes eius me nesciēte sibi trāscribebāt. festinātius q̄ mihi oportunū ēēt ac idō breuius q̄ vellē sum coactus ut potui consummare. Nam plura que tacui inseruissem et addidissem si in quiete et congruo spacio illud mihi edere licuisset. In magna eīz cordis tribulatione quā unde et cur passus sum nouit deus illud in Anglia rogatus incepti et in Capuana puincia peregrinus perfecti. quod sūm materiā de qua editum ē. cur deus homo nominari et in duos libellos distingui. Quorū prior quidē infidelium: xpianā fidē. qz rationi putāt illā repugnare respōctum p̄tinet obiectiones et fidelium respōsiones. Alc tandē remoto xpo q̄si nunq̄ aliq̄d fuerit de illo. pbat rōnibz necēriis esse impossibile ullū hoīem saluari sine illo. In secūdo autē libro siml'r q̄si nihil sciat de xpo. monstrat non minus apta ratione et veritate. naturā hūanā ad h̄ institutam ēē. ut aliqñ immortalitate beata. totus hō. i. i corpe et aīa fruere. ac necesse esse ut hoc fiat de hoīe ppter qd factus ē. s. nō nisi p hoīem deū atqz ex necitate omia q̄ de xpo credimus fieri oportere. Hanc prefatiunculā cum capitulis totius operis. omnes q̄ librum hunc transcribere volūt ante eius principium ut preficiant postulo. quatenus in cuiuscunqz manus venerit. quasi i eius fronte aspiciat: si quid in toto sit corpe q̄ non despiciat

Capitula primi libri.

Questio de qua totum opus pendet.	Capitulum. i.
Quomodo accipienda sunt que dicēda sunt.	ii.
Obiectiones infidelium et responsiones fidelium.	iii.
Q̄ hee responsiones videntur infidelibus sine necessitate et quasi quedam picture.	iiii.
Q̄ redēptio hominis non potuit fieri p aliā q̄ p dei psonā. v	
Qualiter reprehendāt infideles q̄ dicimus deum morte sua nos redemisse. et sic dilectionem suam erga nos ostendisse et pro nobis expugnare diabolum venisse.	vi.
Q̄ nullā diabolus hēbat insticiā aduersus hoīez. et q̄re videt.	

babuisse. cur deus hoc modo hominem liberaret.

vii.

Quō licet bñlia q̄ dicim⁹ de xp̄o non ptineāt ad diuinitatē
tñ inueniēs videat infidelib⁹ ea de illo dici fm̄ hoīem. 7 vñ
illis videat idē homo sponte mortuus non esse.

viii.

De sponte mortu⁹ sit. Et q̄ sit. factus est obediens vsq; ad
mortem. Et. propter quod et deus exaltauit illum. Et. non ve
ni voluntatē meam facere. Et. proprio filio suo nō pepercit de
us. Et. non sicut ego volo sed sicut tu vis.

ix.

Item de eisdem quomō aliter recte intelligi possunt.

x.

Quid sit peccare et p̄ peccato satisfacere.

xi.

Et sola miscēia sine oī debiti solutiōe deceat deū petm̄ di

De nihil min⁹ sit tolerādiū in rez ordie q̄ ut Cmittere. xii
creata creatori d̄bitū honorē auferat 7 n̄ soluat q̄ auferit. xiii

Cuiusmodi honor dei sit pena peccantis.

xiiii.

Si deus vel ad modicū patiat honorē suū violare.

xv.

Rō q̄ nūer⁹ angeloz q̄ ceciderūt restitueō⁹ sit de hoīb⁹. xvi

De alii angeli pro illis non possunt restitu.

xvii.

Et plures futuri sint sancti hoīes q̄ sint mali angeli. xviii

De homo non possit saluari sine peccati satisfactione.

xix.

De fm̄ mensuram peccati oportet esse satisfactionem. nec ho
mo eam per se facere possit.

xx.

Quanti ponderis sit peccatum.

xxi.

Quam contumeliam fecit deo cuz se permisit vinci a dyabo
lo pro qua satisfacere non potest.

xxii.

Quid abstulit deo cum peccauit quod reddere nequit.

xxiii.

De diu non reddit deo quod debet non possit esse beatus.
nec excusatur impotentia.

xxiiii.

De ex necessitate per christum saluetur homo.

xxv.

Incipiunt capitula secundi libri.

Hominem factum esse iustum ut beatus esset.

Capitlm. i.

De non moreretur si non peccasset

ii.

De cum corpore in quo viuit in hac vita resurgat.

iii.

De de humana natura perficiet deus quod incepit.

iiii.

De q̄uis b̄ necesse sit fieri tñ nō b̄ faciet cogēte necessitate 7
q̄ sit necitas q̄ auferit gr̄a: aut minuit 7 sit necitas q̄ augz.

v.

De satisfactōz p̄ quā saluat bō nō possit facere nisi de⁹ hō. vi

vi.

Quod necesse sit eundem ipsum esse perfectum deum et perfectum hominem. viij

Quod ex genere ade et de origine facta deum opteat assumere homines. viij

Quod necesse sit unum solum et hominem in una pervenire personam. ix

Quod idem homo non ex debito moriatur. et quomodo possit vel non possit peccare. et cur ille per angelum de sua iusticia laudandus sit cum peccat

Quod moriatur ex sua peccata. et quod mortalitas non creari non possint. et pertineat ad puram hominis naturam. Et quod quis iconodorum nostrorum particeps sit: miser tamen non sit. xi.

Quod cum aliis infirmitatibus nostris ignorantiam non habeat. xij.

Quomodo mors eius prevaleat numero et magnitudini peccatorum omnium. xij

Quomodo deleat mors eadem etiam peccata eius punientia. xiiij

Qualiter deus de massa peccatrice assumpsit hominem sine peccato. et de saluatione ade et eue. xv.

Quod in deo non sit necitas et impossibilitas. et quod sit necitas cogens

Quomodo vita christi solvatur deo per et non cogens. xvi.

Quod peccatis hominum et quomodo christus debuit et non debuit pati. xvij

Quanta ratione de morte eius sequatur humana saluatio. xvij

Quod magna et quod iusta sit misericordia dei. xix.

Quod impossibile sit dyabolum reconciliari. xx

Quod in his que deus se videtur et noui testamenti veritas probata sit. xxi

Finis capitulorum. Incipit liber primus Cur deus homo.

Questio de qua totum opus pendet. Capitulum primum.

Episcopus et studiosissime a multis rogatus sum et verbis et litteris. quatenus cuiusdam de fide nostra questionis rationes quas soleo respondere querentibus memorie scribendo commendarem. Dicunt enim eas sibi placere et arbitrantur sibi satisfacere quod petunt. non ut per rationem ad fidei accedant. sed ut eorum que credunt intellectu et contemplatione delectentur et ut sint quantum possunt pati ipsi ad satisfactionem omni poscendi se rationem de ea que in nobis est spes. Quam questionem solent et infideles nobis simplicitate christianam quasi fatuam deridentes obicere et fideles multi in corde versare. que scilicet ratione vel necitate deus homo factus sit et morte sua sic credimus et profiteamur mundo vitam reddiderit. cum hec aut per aliam personam sine angelicam sine humanam aut sola voluntate facere potuerit. De qua questione non solum litterati sed etiam illitterati multi querunt et rationem eius desiderant. Quam igitur de